

Odbor informačních služeb
Oddělení podpory uživatelů

Vážený pan

.....

V Praze dne 10. 11. 2023
Č. j.: CSU-014070/2023-29
Zn.: Z-08678-CEN-23
Počet listů: 1 | Počet příloh: 0 | Listů příloh: 0
Vyřizuje: Mgr. Štěpánka Zelenková
Tel.: 274 052 430
E-mail: stepanka.zelenkova@czso.cz

Věc: Odpověď na doplňující otázky k žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

ROZHODNUTÍ

Český statistický úřad (dále také jen „ČSÚ“) jako ústřední orgán státní správy rozhodl o žádosti o poskytnutí informací pana, nar., bytem (dále jen „Žadatel“) ze dne 3. listopadu 2023 (dále jen „Žádost“), podle ustanovení § 15 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále též „ZoSPI“) takto:

Žádost o poskytnutí informací se částečně (ve 2. bodu Žádosti) odmítá.

Odůvodnění:

Žadatel žádal o poskytnutí dalších informací o příjmech zaměstnanců AV ČR, konkrétně:

- 1) Zda celkové příjmy v případě pracovníků AV ČR zahrnují kromě mzdy také příjmy z grantů, projektů, apod.;
- 2) Žádost o zhodnocení pravdivosti výroku o průměrném čistém měsíčním příjmu vědecké pracovnice, názor ohledně přesnosti tohoto výroku a o případné upřesnění hladiny četnosti tohoto příjmu na této pozici v daném segmentu pracovního trhu.

K požadavkům obsažených v bodě 2) Žádosti ČSÚ sděluje, že vzhledem k tomu, že Žadatel požaduje zhodnocení výroku a názor na jeho přesnost, nemůže mu ČSÚ vyhovět. Zároveň požaduje další informace, které ČSÚ nemá k dispozici.

Ustanovení § 2 odst. 4 ZoSPI stanoví, že povinnost poskytovat informace se netýká **dotazů na názory**, budoucí rozhodnutí a **vytváření nových informací**. Vzhledem k tomu, že části informací, které Žadatel v bodě 2) své Žádosti požaduje poskytnout, se povinnost poskytovat informace netýká, a že část informací nemá ČSÚ k dispozici a zároveň jako povinný subjekt nemá povinnost nové informace vytvářet, rozhodl ČSÚ o částečném odmítnutí Žádosti.

K bodu 1) Žádosti ČSÚ poskytuje Žadateli požadované informace v samostatném dokumentu.

Poučení:

Žadatel je oprávněn proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti podat podle § 16 odst. 1 ZoSPI a § 152 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), rozklad, a to do 15 dnů ode dne jeho doručení, viz § 83 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu. Rozklad se podává u správního orgánu, který rozhodnutí vydal, tj. u ČSÚ, viz § 86 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu. O rozkladu rozhodne podle § 152 odst. 2 správního řádu jako nadřízený správní orgán předseda ČSÚ.

Odbor informačních služeb
Oddělení podpory uživatelů

Vážený pan

.....

V Praze dne 10. 11. 2023
Č. j.: CSU-014071/2023-29
Zn.: Z-08784-CEN-23
Počet listů: 1 | Počet příloh: 1 | Listů příloh: 2
Vyřizuje: Mgr. Štěpánka Zelenková
Tel.: 274 052 430
E-mail: stepanka.zelenkova@czso.cz

Věc: Odpověď na doplňující otázky k žádosti dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Vážený pane doktore,

v odpovědi na Vaše žádosti ze dne 3. listopadu 2023, ve kterých žádáte o poskytnutí dalších informací o příjmech zaměstnanců AV ČR, konkrétně:

- 1) Zda celkové příjmy v případě pracovníků AV ČR zahrnují kromě mzdy také příjmy z grantů, projektů, apod.;
- 2) Žádost o zhodnocení pravdivosti výroku o průměrném čistém měsíčním příjmu vědecké pracovnice, názor ohledně přesnosti tohoto výroku a o případné upřesnění hladiny četnosti tohoto příjmu na této pozici v daném segmentu pracovního trhu.

Vám Český statistický úřad (dále jen „ČSÚ“) **poskytuje informace k bodu 1) Vaší žádosti** a sděluje následující:

Dle metodiky ČSÚ (viz příloha č. 1) hrubá měsíční mzda zahrnuje, kromě základní složky, také prémie a odměny, příplatky za přesčas, příplatky ostatní, náhrady mzdy a odměny za pohotovost.

Co se týče údajů z ISPV, pro bližší informace se obraťte přímo na MPSV (e-mail: posta@mpsv.cz , ID datové schránky: sc9aavg).

Pro informaci, zda celkové příjmy v případě pracovníků AV ČR zahrnují kromě mzdy také příjmy z grantů, projektů, apod. je nezbytné obrátit se přímo na AV ČR (e-mail: info@cas.cz, ID datové schránky: fr6adt5).

K bodu 2) Vaší žádosti bylo vydáno samostatné rozhodnutí, a to rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti o poskytnutí informací dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím; toto rozhodnutí Vám ČSÚ zasílá v samostatném dokumentu.

S pozdravem

Statistika specialistů v oblasti vědy a techniky

Metodika

1. Vymezení specialistů v oblasti vědy a techniky dle Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO

Za účelem kvantifikace specialistů v oblasti vědy a techniky byla použita mezinárodní **Klasifikace zaměstnání ISCO-08** (resp. její národní mutace CZ-ISCO). Uvedená klasifikace zařazuje jednotlivé pracující do kategorií podle povahy vykonávané práce a také předpokladů k výkonu práce, které jsou odvozeny především od nejvyššího stupně dosaženého vzdělání a odvislých kompetencí, znalostí a dovedností.

Specialisté v oblasti vědy a techniky **spadají do kategorie Specialistů** (s ISCO kódem 2) a **mají ISCO kód 21**. Můžeme je **rozdělit do dvou hlavních skupin**:

- **Specialisté v oblasti přírodních věd, matematiky a statistiky** – kde jsou zahrnuti Specialisté v oblasti fyziky, chemie a v příbuzných oborech (ISCO kód 211), Specialisté v oblasti matematiky, statistiky a pojistné matematiky (ISCO kód 212), Specialisté v biologických a příbuzných oborech (ISCO kód 213). Údaje za osoby zaměstnané ve skupině 211 a 212 jsou z metodických důvodů vykazovány v souhrnné kategorii Specialisté v oblasti fyziky, chemie, matematiky, statistiky a v příbuzných oborech.
- **Specialisté v oblasti technických věd, výroby, stavebnictví a architektury** – kde jsou zahrnuti Specialisté ve výrobě, stavebnictví a příbuzných oborech (ISCO kód 214), Specialisté v oblasti elektrotechniky, elektroniky a elektronických komunikací (ISCO kód 215), Architekti, specialisté v oblasti územního plánování, návrháři a příbuzní pracovníci (ISCO kód 216)

Podrobný rozpis jednotlivých skupin a podskupin je uvedený v příloze č. 1 tohoto dokumentu. Další informace o klasifikaci ISCO a příklady zaměstnání zařazených do jednotlivých skupin jsou k dispozici na https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_zamestnani_-cz_isco-.

Jednotlivé skupiny jsou takto **definovány od roku 2011, kdy klasifikace ISCO nahradila starší klasifikaci KZAM-R**, kde byly do kategorie specialistů vědy a techniky zařazováni lidé pracující jako Vědci a odborníci ve fyzikálních, matematických a technických oborech (KZAM-R 21).

Obecně vzato se jedná o pracovníky, kteří provádějí výzkum, zdokonalují či vyvíjí koncepty, teorie a pracovní metody nebo aplikují vědecké poznatky v rámci vymezených oblastí.

2. Datové zdroje statistiky specialistů v oblasti vědy a techniky v tabulkových přílohách

Při sestavování statistik zaměřených na specialisty v oblasti vědy a techniky čerpá Český statistický úřad ze dvou hlavních datových zdrojů:

1. **Výběrové šetření pracovních sil (VŠPS)** je reprezentativní dotazníkové šetření, které ČSÚ realizuje **čtvrtletně v domácnostech mezi jednotlivci** a slouží jako **zdroj informací o počtu specialistů pracujících v oblasti vědy a techniky**. Tito specialisté jsou zde vymezeni prostřednictvím mezinárodně užívané klasifikace ISCO-08, viz výše. Volba příslušné kategorie CZ-ISCO probíhá na základě sebezařazení respondenta.

Z důvodu zajištění vyšší spolehlivosti a eliminace výrazných meziročních výkyvů hodnot za tuto skupinu zaměstnanců **jsou data v těchto tabulkách uváděna jako tříleté klouzavé průměry** (tzn. např. hodnota pro rok 2019 je spočítána jako průměr z hodnot roku 2018, 2019, 2020).

Pokud je hodnota v tabulce menší než 3 000 osob, jsou data považována za údaje s nízkou spolehlivostí. Proto také jsou některé věkové kategorie nebo stupně nejvyššího dosaženého vzdělání, ve kterých je počet osob velmi nízký, sloučeny do širších kategorií. Údaje menší než 0,5 tis. osob nejsou vůbec publikovány, místo nich je v tabulkách uvedená tečka.

2. **Strukturální mzdová statistika** slučuje informace o **mzdové oblasti** z Informačního systému o průměrném výdělku (ISPV) s daty z Informačního systému o platu a služebním příjmu (ISP)¹ pokrývajícími **platovou oblast**. Data ČSÚ o mzdách a platech² specialistů v oblasti vědy a techniky vychází ze speciálního zpracování dat získaných v rámci této statistiky. Podrobnější informace o Strukturální mzdové statistice včetně základních údajů i za ostatní zaměstnání za rok 2019 jsou k dispozici na: <https://www.czso.cz/csu/czso/struktura-mezd-zamestnancu-2019>.

V tabulkách je **používána nejen průměrná hrubá měsíční mzda** (aritmetický průměr), **ale také medián mezd**, který ukazuje mzdu zaměstnance uprostřed mzdového rozdělení, a **vypovídá tak mnohem lépe o skutečné mzdové úrovni** v konkrétní kategorii.

Srovnání mezd Specialistů v oblasti vědy a techniky **s průměrem**, resp. **mediánem mezd zaměstnanců celkem** či ve vybraných skupinách zaměstnanců (např. podle pohlaví, věku, vzdělání, platové vs. mzdové sféry či kraje jejich působení) vycházejí z údajů výše uvedené strukturální mzdové statistiky. Tyto údaje se z metodických důvodů mohou lišit od průměrné mzdy v ČR získané z podnikového výkaznictví ČSÚ, kde je celkový objem mzdových prostředků poměřován evidenčním počtem zaměstnanců podniku, v němž jsou však zahrnuti i zaměstnanci nemocní nebo s neplacenou nepřítomností kratší než 4 týdny.

Česká populace specialistů v oblasti vědy a techniky je monitorována podle pohlaví, věkové skupiny, nejvyššího dosaženého stupně vzdělání (ISCED; se speciálním důrazem na terciární úroveň vzdělání), postavení v zaměstnání, odvětví ekonomické činnosti (CZ-NACE) a kraje.

¹ Do hrubých mezd se ve strukturální statistice počítají všechny mzdy za práci vč. prémie, odměn a dalších platů. Dále veškeré náhrady mzdy za odpracovanou dobu (dovolenky, svátky, překážky v práci apod.) a odměny za pracovní pohotovost za celý rok. Průměrná mzda zaměstnance je počítána v poměru k placené době, tj. počtu měsíců, za něž pobíral mzdu či náhradu mzdy. Rovněž je očištěna o dobu nemocí a dalších neplacených absencí v práci za daný rok. Výsledná průměrná mzda umožňuje nejen relativně přesné stanovení mzdových úrovní v různých kategoriích zaměstnání, ale zajišťuje i jejich srovnatelnost. <https://www.czso.cz/documents/10180/32846295/11002616u.pdf/aa2d8064-8396-46b2-bbd0-d66e0b1fd58c?version=1.0>

² Do mzdové sféry se zařazují ekonomické subjekty, které odměňují mzdou podle §109, odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů. Ekonomické subjekty, které přísluší do platové sféry, odměňují platem podle § 109, odst. 3 uvedeného zákona (jedná se především o zaměstnance státu, obcí nebo příspěvkových organizací).

Příloha č. 1 Vymezení skupin specialistů v oblasti vědy a techniky dle klasifikace CZ-ISCO

Specialisté vědy a techniky mají v klasifikaci CZ-ISCO kód 21 a řadí se do širší kategorie Specialistů s kódem 2. Níže uvádíme kompletní přehled kategorií a podkategorií Specialistů se zaměřením na kategorii 21, ke které se vztahují údaje uváděné v tabulkových přílohách.

CZ-ISCO 2 Specialisté

CZ-ISCO 21 Specialisté v oblasti vědy a techniky

211–213 Specialisté v oblasti přírodních věd, matematiky a statistiky

211 Specialisté v oblasti fyziky, chemie a v příbuzných oborech

- 2111 Fyzici a astronomové
- 2112 Meteorologové
- 2113 Chemici (kromě chemického inženýrství)
- 2114 Geologové, geofyzici a příbuzní pracovníci

212 Specialisté v oblasti matematiky, statistiky a pojistné matematiky

213 Specialisté v biologických a příbuzných oborech

- 2131 Biologové, botanici, zoologové a příbuzní specialisté
- 2132 Specialisté v oblasti zemědělství, lesnictví, rybářství a vodního hospodářství
- 2133 Specialisté v oblasti ochrany životního prostředí (kromě průmyslové ekologie)

214–216 Specialisté v oblasti technických věd, výroby, stavebnictví a architektury

214 Specialisté ve výrobě, stavebnictví a příbuzných oborech

- 2141 Specialisté v oblasti průmyslového inženýrství a v příbuzných oblastech
- 2142 Stavební inženýři
- 2143 Specialisté v oblasti průmyslové ekologie
- 2144 Strojní inženýři
- 2145 Chemičtí inženýři a specialisté v příbuzných oborech
- 2146 Důlní a hutní inženýři a specialisté v příbuzných oborech
- 2149 Specialisté v oblasti techniky v ostatních oborech

215 Specialisté v oblasti elektrotechniky, elektroniky a elektronických komunikací

- 2151 Inženýři elektrotechnici a energetici
- 2152 Inženýři elektronici
- 2153 Inženýři v oblasti elektronických komunikací (včetně radiokomunikací)

216 Architekti, specialisté v oblasti územního plánování, návrháři a příbuzní pracovníci

- 2161 Stavební architekti
- 2162 Zahradní a krajinní architekti
- 2163 Průmysloví a produktoví designéři, módní návrháři
- 2164 Specialisté v oblasti územního a dopravního plánování
- 2165 Kartografové a zeměměřiči
- 2166 Grafici a výtvarníci v multimédiích

CZ-ISCO 22 Specialisté v oblasti zdravotnictví

CZ-ISCO 23 Specialisté v oblasti výchovy a vzdělávání

CZ-ISCO 24 Specialisté v obchodní sféře a veřejné správě

CZ-ISCO 25 Specialisté v oblasti informačních a komunikačních technologií

CZ-ISCO 26 Specialisté v oblasti právní, sociální, kulturní a v příbuzných oblastech